

ШИНКАРУК Олександра

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЗАСІБ УТВЕРДЖЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ДЕРЖАВИ

Культурна дипломатія є важливим інструментом міжнародних відносин, який сприяє зміцненню взаєморозуміння між державами, народами і культурами. Це форма «м'якої сили», що дозволяє країнам представляти свою унікальність, поділяти культурні цінності і будувати партнерства на основі спільних інтересів та взаємної поваги. У сучасному глобалізованому світі, де культура відіграє ключову роль у формуванні міжнародного іміджу держав, культурна дипломатія стає дедалі актуальнішою і сприяє поширенню інформації про національні традиції, мистецтво, мову і спадщину та допомагає зміцнювати мир, підтримувати міжкультурний діалог і зменшувати напруженість між різними країнами.

Мета культурної дипломатії полягає у створенні міцних міжособистісних і міждержавних зв'язків, які сприяють взаємному розвитку і співпраці. Цей феномен набуває різних форм – від культурних обмінів і фестивалів до підтримки освіти та науки на міжнародному рівні. Культурна дипломатія здійснюється за допомогою різноманітних інструментів і механізмів, які сприяють міжкультурному обміну, зміцненню міжнародних відносин і поширенню національних цінностей та традицій. Основними механізмами, які використовуються для досягнення цих цілей є: *освітній обмін* як один із найефективніших засобів культурної дипломатії, де стипендії, гранти та обміни для студентів, викладачів і

науковців сприяють поширенню знань про культуру країни, яка приймає, і зміцнюють довготривалі зв'язки між учасниками; *мистецтво та культурні заходи* – виставки, концерти, фестивалі, театральні постановки і кінопокази є ефективними способами представлення національної культури; *міжнародні культурні інститути* – такі як Британська рада (British Council), Гете-Інститут (Goethe-Institut), Альянс Франсез (Alliance Française), Інститут Сервантеса, створюють платформи для вивчення мови, організації заходів і налагодження зв'язків між країнами та відіграють ключову роль у поширенні культури і мовної політики; *медіа та цифрові технології* є потужними інструментами культурної дипломатії, які допомагають охопити глобальну аудиторію і залучити молоде покоління, зокрема, віртуальні виставки про культуру мають великий вплив на формування позитивного іміджу країни; *публічна дипломатія* передбачає комунікацію урядів із зарубіжними аудиторіями через культурні посольства, міжнародні конференції і форуми, а також включає підтримку культурних ініціатив, орієнтованих на взаєморозуміння між народами. Ці механізми культурної дипломатії не лише зміцнюють позиції країни на міжнародній арені, але й сприяють міжкультурному діалогу і формуванню довіри. Ефективне використання цих інструментів допомагає країнам будувати взаємини, засновані на повазі, співпраці і спільному культурному збагаченні.

У часи глобалізації виникає ризик уніфікації культур, де національні традиції можуть розчинятися у світовому культурному потоці, що ускладнює завдання збереження і представлення унікальних аспектів кожної культури. Іноді культурна дипломатія використовується для досягнення політичних цілей, що може викликати недовіру з боку інших країн або аудиторій. У таких умовах культурні ініціативи сприймаються не як щирі, а як інструмент впливу. У сучасному світі культурна дипломатія стикається з проблемами, викликаними пропагандою і поширенням фейкових новин, які можуть створювати хибний імідж держав. Конфлікти і напружені відносини між державами можуть ускладнювати співпрацю в культурній сфері. У таких умовах ініціативи культурної дипломатії іноді блокуються або ігноруються.

Цифрова трансформація дозволяє охоплювати ширшу аудиторію з мінімальними витратами. У відповідь на глобалізацію все більше людей цікавляться автентичними традиціями, мовами та мистецтвом різних народів, що створює можливості для просування національних культур через фестивалі, виставки та туристичні проєкти. Хоча культурна дипломатія стикається з багатьма викликами, її потенціал залишається надзвичайно високим. Завдяки ефективному використанню сучасних технологій, міжнародної співпраці і підтримки творчих ініціатив, культурна дипломатія має унікальну можливість сприяти побудові більш гармонійного і взаємозалежного світу.

Для сучасної України, на думку Л. Мельничук, культурна дипломатія є надважливим інструментом зовнішньополітичної діяльності, який дає унікальну можливість ефективного проникнення у будь-яку країну, отримання підтримки громадськості та формування позитивного іміджу держави [1]. Культурна дипломатія допомагає нашій державі демонструвати свою унікальність, традиції, досягнення в науці, мистецтві, освіті та інших сферах, що формує сприятливе ставлення до України на міжнародній арені, підвищує її престиж та сприяє розвитку взаєморозуміння між народами, підтримуючи ідею про те, що знайомство з чужою культурою допомагає долати стереотипи, зменшувати конфлікти і будувати співпрацю.

Значення культурної дипломатії важко переоцінити, адже вона є мостом між культурами, інструментом мирного впливу і засобом просування національних інтересів. Використовуючи культурну дипломатію, держави зміцнюють свої позиції у світі.

Література

1. Мельничук Л. (2023). Культурна дипломатія як інструмент сприяння розвитку відносин між Україною та Румунією в культурно-гуманітарній сфері. *Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne*. 9. 1. 139-160.

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025

© Автори, 2025